

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel.: 8 706 64 845, 8 706 64 868,

faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@eimin.lt, <http://eimin.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-01-14 Nr. (28.2-41)-3-145

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2001 M. BIRŽELIO 11 D. NUTARIMO NR. 697 „DĖL MAŽMENINĖS PREKYBOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO PROJEKTO

Teikiame svarstyti po 2019 m. sausio 8 d. tarpinstitucinio pasitarimo patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 11 d. nutarimo Nr. 697 „Dėl Mažmeninės prekybos taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į 2018 m. lapkričio 13 d. Vyriausybės kanceliarijos pasitarimo dėl šėšėlinės ekonomikos mažinimo prekybos mėsos produktais sektoriuje protokolo 1 punktą, kuriame Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai pavesta parengti ir pateikti Nutarimo projektą, numatantį leidimo tvarkyti maistą numerio įrašymą skelbime.

Nutarimo projekto tikslas – tikslinti esamą nuotolinės prekybos ir prekybos pagal ne prekybos patalpose sudaromas sutartis teisinį reguliavimą, kuris užtikrintų šėšėlinės prekybos mažinimą, parduodamų maisto produktų saugą, kontrolę ir vartotojams aktualios informacijos prieinamumą.

Šėšėlinė ekonomika pastaraisiais metais Lietuvoje mažėja, tačiau mažėjimo tempai yra pernelyg menki. Skirtingais vertinimais, šėšėlis sudaro 15–24 proc. BVP. Tai daugiau nei EBPO ir Europos Sąjungos vidurkis. Nelegalūs mėsos gamintojai neregistruoja savo vykdomos veiklos, produkciją gamina nesilaikydami veterinarinės higienos, maisto saugos ir maisto tvarkymo procesui keliamų kokybės reikalavimų, o šią produkciją realizuoja vykdydami nuotolinę prekybą elektroninėmis priemonėmis (pavyzdžiui, per skelbimų portalus, socialiniuose tinkluose ir pan.). Vykdydami nuotolinę prekybą pardavėjai skelbimuose nenurodo informacijos, reikalingos tiek maisto produktų prekybos priežiūrai vykdančioms institucijoms, tiek vartotojams. Todėl neužtikrinama pardavėjų kontrolė, parduodamų maisto produktų sauga.

Atsižvelgdama į tai ir siekdama sumažinti šėšėlinės prekybos maisto produktais mastą, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ekonomikos ir inovacijų ministerija) parengė Nutarimo projektą, kuriame siūloma nustatyti, kad pardavėjas, prieš parduodamas maisto produktus vartotojui pagal nuotolines sutartis ar ne prekybos patalpose sudaromas sutartis, nurodytų savo, kaip registruoto ir (ar) patvirtinto maisto tvarkymo subjekto, numerį ir įregistruotos individualios veiklos pagal pažymą numerį, jei vykdo įregistruotą individualią veiklą pagal pažymą, arba verslo liudijimo numerį, jeigu individualią veiklą vykdo įsigijęs verslo liudijimą.

Šiuo metu Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nuostatos, reglamentuojančios nuotolinę prekybą ir prekybą pagal ne prekybos patalpose sudaromas sutartis, nustato pareigą pardavėjui pateikti duomenis apie save, t. y. verslininkas privalo vartotojui nurodyti vardą ir pavardę ar pavadinimą, juridinio asmens teisinę formą. Pagal esamą teisinį reguliavimą, juridinis asmuo, pateikdamas informaciją apie save, nurodo ne tik savo pavadinimą, bet ir teisinę formą. Jeigu pardavėjas yra fizinis asmuo, jis nurodo tik savo vardą ir pavardę, bet nepateikia informacijos apie veiklos vykdymo formą. Atsižvelgiant į tai, Nutarimo projekte siūloma įtvirtinti pareigą fiziniam asmeniui, besiverčiančiam individualia veikla, nurodyti įregistruotos individualios veiklos pagal pažymą numerį, kai vykdoma įregistruota individuali veikla pagal pažymą, arba verslo liudijimo numerį, kai individuali veikla vykdoma įsigijus verslo liudijimą.

Duomenys apie įtraukimą į maisto tvarkymo subjektų sąrašą suteikia informaciją vartotojui apie tai, kad parduodamas maisto produktas yra saugus vartoti, t. y. kad maisto produktas pagamintas, tvarkomas ir parduodamas laikantis maisto tvarkymo, higienos ir kitų su maisto tvarkymu susijusių reikalavimų. Taip pat vartotojui yra aktuali informacija ir apie tai, ar pardavėjas vykdo veiklą teisėtai (turi individualios veiklos pažymą arba verslo liudijimą), nes vartotojui yra daug paprasčiau apginti savo teises įsigijus prekę iš legalaus pardavėjo, negu ginti savo teisėtus interesus ginčiuose su nelegaliai veiklą vykdžiusiu pardavėju.

Taip pat informacija apie maisto tvarkymo subjekto numerio suteikimą ir individualios veiklos pažymos arba verslo liudijimo turėjimą yra aktuali ir priežiūros institucijoms (tiek Valstybinei maisto veterinarijos tarnybai, tiek Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos), vykdančioms ūkio subjektų veiklos priežiūrą.

Nutarimo projekto įsigaliojimo data numatoma 2019 m. gegužės 1 d., atsižvelgiant į dviejų datų taisyklę, taip pat į tai, kad Nutarimo projekto nuostatos dėl maisto tvarkymo subjekto numerio yra suderintos su Lietuvos Respublikos maisto įstatymo pakeitimo įstatymo projektu, kuris šiuo metu yra pateiktas Lietuvos Respublikos Seimui ir kurį planuojama priimti Lietuvos Respublikos Seimo pavasario sesijoje.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas turės teigiamą poveikį šalies ūkiui (bus labiau užtikrinama vartotojų teisė į informaciją, skatinamas legalus ir skaidrus verslas, priežiūros institucijoms bus lengviau kontroliuoti ūkio subjektų veiklą), šešėlinės prekybos mažinimui ir valstybės finansams (mažėjant šešėlinei prekybai, didės sumokamų į valstybės biudžetą mokesčių dalis).

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Svarstyti teikiamame Nutarimo projekte atsižvelgta į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos pateiktas pastabas. Neatsižvelgta į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabas, kurios įvertintos derinimo pažymoje. Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba ir Savivaldybių asociacija pastabų neturėjo. Kitos suinteresuotos institucijos, kurioms derinti buvo teiktas Nutarimo projektas, pastabų nepateikė.

Buvo gautos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabos, į daugumą kurių patikslintame Nutarimo projekte atsižvelgta. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje.

Atsižvelgiant į itin trumpą Vyriausybės pavedimo parengti ir pateikti Nutarimo projektą vykdymo terminą, pasitarimas su suinteresuotomis institucijomis pastaboms aptarti nebuvo rengiamas.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Verslo aplinkos departamento (direktorė – Milda Kaupelienė, tel. 8 706 64 747, el. p. milda.kaupeliene@eimin.lt) Verslo politikos skyriaus vedėja Ieva Žaunierienė (tel. 8 706 64 607, el. p. ieva.zaunieriene@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 2 lapai.
2. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Virginijus Sinkevičius